

Sammanfattning

Idrotts- och fritidsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges måluppfyllelse genom att arbeta med tre av kommunfullmäktiges fem mål under 2022. Nämnden har beslutat om prioriteringar för arbetet med att uppnå målen och förvaltningen har i sin tur formulerat åtaganden utifrån nämndens prioriteringar.

Utöver kommunfullmäktiges mål redovisas idrotts- och fritidsnämndens ekonomiska resultat och politiska uppdrag. Förvaltningen omorganiserades den 1 juli 2022 och årsrapporten speglar den nya organisationsstrukturen.

Nämndens driftresultat för 2022 är 155,3 mnkr, vilket motsvarar ett överskott på 7,7 mnkr, eller 4,8 procent.

Nämndens totala förbrukning av investeringsmedel är 15,2 mnkr, vilket motsvarar 19,3 procent av helårsbudgeten på 79,1 mnkr. Investeringsöverskottet uppgår till 63,8 mnkr.

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Väsentliga händelser under året	4
Uppföljning av måluppfyllelse	6
Mål 1. I Haninge ska miljö- och klimatarbetet vara i framkant	6
Mål 3. I Haninge ska medborgare vara trygga oavsett skede i livet	7
Mål 5. I Haninge ska ett attraktivt kultur- och fritidsutbud finnas.....	9
Uppföljning av politiska uppdrag	14
Uppföljning av politisk plattform	14
Ekonomiskt resultat	16
Drifrapport	16
Investeringsrapport.....	28
Uppföljning av internkontroll	36
Personaluppföljning	40
Kvalitetsberättelse	42

Inledning

Idrotts- och fritidsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges måluppfyllelse genom att arbeta med tre av kommunfullmäktiges fem mål under 2022. Nämnden har beslutat om prioriteringar för arbetet med att uppnå målen och förvaltningen har i sin tur formulerat åtaganden utifrån nämndens prioriteringar.

Nämnden följer upp och rapporterar resultat för fullmäktiges mål, uppföljning av internkontrollplan och pågående uppdrag. Rapporteringen sker i tertialrapport 1, tertialrapport 2 och i årsredovisningen (april, augusti och december). Uppföljning av ekonomi och prognos görs månadsvis, totalt tio gånger per år. Syftet med tertialrapporter och årsredovisningen är att kommunfullmäktige och idrotts- och fritidsnämnden (från och med 2023 benämnd idrotts-, kultur- och fritidsnämnden) löpande ska kunna följa utvecklingen och fatta beslut som styr mot att målen nås och att uppdragen genomförs.

I uppföljningen redovisas resultatet av de indikatorer, mål och uppdrag samt kontrollmoment i internkontrollplanen som nämnden ansvarar för.

Väsentliga händelser under året

Haninge lyfts fram som förebild i internationellt ungdomsarbete

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har uppmärksammat Haninges arbete med Erasmus+ och använder kommunen som ett gott exempel på hur man kan arbeta med internationellt ungdomsarbete. Syftet med programmet är att främja ungas delaktighet i Europa för att bidra till en ökad kulturell förståelse och motverka diskriminering, intolerans och främlingsfientlighet.

Förberedelsearbete inför öppnande av Vega aktivitetshus

Ett intensivt förberedelsearbete har ägt rum under året, inför invigningen av Vega skola och aktivitetshus hösten 2023. Dialoger har skett med både medborgare och civilsamhället för att anpassa den verksamhet som kommer att finnas på platsen. Aktivitetshuset ska bli en mötesplats för alla, men med ett särskilt fokus på barn och unga. Huset kommer att innehålla skolverksamhet, ett kombinerat skol- och folkbibliotek, kulturskola och orkestersal, en öppen fritidsverksamhet, idrottshall, rörelserum och ett antal mötes- och studierum.

Ny mötesplats för digitalt skapande i Jordbro

En ny mötesplats har öppnats under året. Syftet är att skapa förutsättningar för barn och unga att utvecklas på den digitala arenan. Verksamheten är välbesökt och samarbeten mellan flera förvaltningar har vidareutvecklat mötesplatsen och når även fler målgrupper.

Ny organisation

Kultur och fritidsförvaltningens nya organisationsstruktur trädde i kraft den 1 juli 2022. Till grund för beslutet låg en omfattande utvärdering av hur väl den geografiska matrisorganisationen från 2014 fungerat. Utvärderingen visade att ansvarsfördelningen mellan olika roller var otydlig och att den geografiska indelningen gjorde det svårt att leda och agera effektivt i organisationen. Genom att övergå till en avdelningsstruktur och organisera förvaltningen utifrån verksamhetsområdena kultur och bibliotek, idrott och friluftsliv och ung fritid skapas förutsättningar för en tydlig och effektiv organisation som står rustad att möta omvärldens krav på förändringar och flexibilitet. Det är en förutsättning för att förvaltningen på ett effektivt sätt ska bidra till Haninges fortsatta tillväxtresa.

Uppföljning av måluppfyllelse

Idrotts- och fritidsnämnden gör bedömningen efter genomgång av årets resultat att nämnden kommer att bidra till kommunfullmäktiges mål för 2022. Två mål bedöms vara helt uppfyllda, medan ett mål bedöms vara delvis uppfyllt. Bedömningen baseras på uppföljningen av nämndens rapportering för perioden januari till december.

Mål 1. I Haninge ska miljö- och klimatarbetet vara i framkant

Haninge bidrar till renare luft, marker, vatten och giftfria miljöer. Fossilfria resor och transporter i kommunen ska öka. På längre sikt (år 2025) ska kommunens resor och transporter vara fossilfria enligt det klimat- och miljöpolitiska programmet. Alla resor i Haninge som geografiskt område ska vara fossilfria år 2030. År 2030 ska även energianvändningen i kommunala lokaler och bostäder ha reducerats med 20 % jämfört med år 2020. Naturvärden, biologisk mångfald och ekologiska spridningssamband ska skyddas och utvecklas. Kommunens verksamheter ska utgå ifrån ett tydligt ekologiskt hållbarhetsperspektiv.

Idrotts- och fritidsnämnden prioriteringar för att bidra till målet:

- Främja miljövänlig teknik, alternativa energikällor och en effektiv energianvändning.
- Aktivt bidra till att uppfylla det klimat- och miljöpolitiska programmet.

Förvaltningens uppföljning:

Målet bedöms vara helt uppfyllt. Förvaltningen har aktivt bidragit och verkat för kommunens miljö- och klimatarbete. Under året har förvaltningen genomfört ambitionshöjande åtgärder, utifrån en förändrad energitillgång i samhället, och har därmed minskat förvaltningens klimatavtryck.

Inom förvaltningen ger Torvalla sportcenter ett relativt stort klimatavtryck. Torvalla sportcenter är en av Stockholms största anläggningar och kräver mycket energi för att kunna hålla nödvändiga drifttemperaturer. Som ett led i att hushålla med resurser och naturens tillgångar har förvaltningen tillsammans med Tornberget genomfört ett omfattande energibesparingsprojekt på Torvalla under åren 2018–2020. Förenklat går det ut på att värmen från sommarsäsongen lagras till de kalla månaderna för att då värma upp sportcentret och på så sätt minimera fjärrvärmeförbrukningen. Det finns utrymme att maximera effekterna från projektet ytterligare för att uppnå en effektivare värmeåtervinning som säkerställer en låg miljöpåverkan, ger kostnadsänkningar och en förbättrad funktion. Åtgärder var klara för drift till vintersäsongen 2022/2023.

Under hösten har förvaltningen analyserat hur energianvändningen kan minskas och i samverkan med Tornberget har åtgärder vidtagits i lokaler och anläggningar för att minska energianvändningen. Förvaltningens åtgärder har bidragit till kommunens totala energieffektivisering. Under 2022 har kommunen gjort en effektivisering på totalt 7,1 procent.

Målsättningen för året var en minskning med 4 procent vilket innebär att målsättningen överträffades.

Förvaltningen arbetar även med att reducera energianvändningen på andra sätt som att till exempel införa batteridriven solcellsbelysning vid Rudans motorikbana samt mer energisnåla alternativ för belysning på kommunens fotbollsplaner i syfte att minska elförbrukningen.

För att bidra till minskandet av plastanvändningen i kommunen har Jordbros IP:s underlag lagts om från granulat (korn av plast eller gummi) till sand.

Under året har möjligheterna till lokalproducerad snö i kommunens konstsnöspår lett till minskade transporter och klimatavtryck.

Mål 3. I Haninge ska medborgare vara trygga oavsett skede i livet

Medborgaren ska känna sig trygg i Haninge oavsett var i kommunen man bor, bakgrund och ålder. För att skapa trygghet ska kommunal omsorg erbjudas när behov uppstår. Insatser utformas utifrån medborgarens egna förutsättningar. Äldre har tillgång till god omsorg med bibehållet oberoende. Multisjuka, ofta äldre personer, ställer höga krav på fungerande samverkan inom kommunen och med regionen.

Idrotts- och fritidsnämnden prioriteringar för att bidra till målet:

- Utveckla och stärka processer som leder till en ökad trygghet i och kring nämndens verksamheter och anläggningar med särskilt fokus på Jordbro.

Förvaltningens uppföljning:

Målet bedöms vara helt uppfyllt. Förvaltningen har bidragit brett i kommunens trygghetsarbete men även haft ett särskilt fokus på Jordbro. De insatser som har genomförts har valts utifrån beprövade metoder och nyckeln till framgång har varit samverkan mellan aktörer.

Inom kommunen finns det ett lokalt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete som involverar en bredd av verksamheter och aktörer att tillsammans samverka för ett tryggare Haninge. Kultur- och fritidsförvaltningen arbetar primärt med främjande och riktade trygghetsskapande insatser för barn och unga för att bidra till ett tryggt och jämlikt Haninge. Det är samverkan mellan aktörer som ger effekt. För kultur- och fritidsförvaltningens del är det svårt att dra några säkra slutsatser av de enskilda insatsernas effekter för den samlade upplevda tryggheten i kommunen.

Förutom fritidsgårdar och öppna mötesplatser arbetar förvaltningen med fältassistenter som arbetar uppsökande och förebyggande med ungdomar i riskmiljöer. Med fler fältassistenter har den uppsökande verksamheten ökat under året. Närvaro har funnits vid fler tillfällen och fler platser runt om i kommunen. Förvaltningen bedömer att fältverksamheten fyller en viktig funktion i kommunens trygghetsskapande arbete.

Fältassistenterna arbetar utifrån flera olika beprövade metoder. Två metoder som har varit särskilt i fokus under året är SIG och EST. Under året har även fältassistenterna vidareutvecklat arbetet med riktat föräldrastöd och uppsökande arbete på nätet.

SIG (social insatsgrupp) är en samverkansmetod som syftar till att sätta in åtgärder för unga som riskerar att bli kriminella eller som är i behov av extra stöd och hjälp för att bryta med kriminella nätverk och en kriminell livsstil. Fältassistenterna samverkar med social- och äldreförvaltningen, utbildningsförvaltningen och polisen. Metoden har utvärderats av Socialstyrelsen och resultatet visar på att SIG leder till mer långvariga och behandlingsinriktade insatser - effekter som på lång sikt kan innebära ett bättre utfall för ungdomarna och ett tryggare samhälle i stort. (Källa: Utvärdering av sociala insatsgrupper – genomförande, utfall och effekter av arbetet på verksamhetsnivå, Socialstyrelsen 2017).

EST (effektiv samordning för trygghet) är ett systematiskt arbetssätt som bygger på kunskapsbaserad brottsprevention. Målet är att öka tryggheten i offentliga miljöer genom att minska och förebygga brott och otrygghet via tidiga insatser när problem uppstår, eller är på väg att kunna hända. Arbetet startades under hösten 2022 och drivs av kommunens enhet för trygghet och säkerhet.

Som en del i utvecklingen av den öppna ungdomsverksamheten arbetar förvaltningen med att anordna event som riktar sig till barn och unga under så kallade riskhelger. Det ger barn och ungdomar möjlighet till roliga och inspirerande aktiviteter under kontrollerade former i vuxnas närvaro. Framför allt har ungdomsfesterna på kulturhuset vid valborg och skolavslutningen varit välbesökta med sammantaget cirka 700 besökare varav mer än hälften av besökarna var tjejer. Former för att stärka ungas delaktighet i arbetet med ungdomsarrangemang har prövats och arbetet kommer att vidareutvecklas under 2023.

Särskilda trygghetsåtgärder – lovaktiviteter, sommarsim, nattfotboll, Städa Sverige och platsaktivering
Kommunen bedriver på olika sätt ett trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete inom befintlig verksamhet. Kommunen har skapat möjligheten att ansöka om trygghetsmedel för särskilda trygghetsåtgärder. Under 2022 har förvaltningen beviljats ca 4,3 miljoner kronor för ett antal aktiviteter.

Medlen har möjliggjort att förvaltningen kunnat erbjuda aktiviteter med ett brett och varierat innehåll. Bland andra aktiviteter genomfördes en kostnadsfri sommarsimskola (Simsalabim sommarsim) i Brandbergen, Torvalla simhall och Höglundabadet. I aktiviteterna deltog över 1500 barn i ålder 6 till 17 år. Att kunna simma är livsviktig kunskap, och dessutom ett kul sätt att röra sig. Förutom ökade simkunskaper har barnen fått vattenvana, lärt sig bad- och båtvetet och hur man är säker i och nära vatten.

Lovmedlen har även möjliggjort sommarens platsaktivering Sommar på Rudan. Där ett 40-tal föreningar och förvaltningens egna verksamheter har kunnat arrangera kostnadsfria aktiviteter för barn och unga under sommarlovet. Sammantaget har det inneburit att många barn och unga i kommunen kunnat erbjudas en rolig och meningsfull fritid under lovet. Aktiviteterna har skapat

förutsättningar för nya möten mellan barn och unga från olika delar av kommunen och från olika sociala bakgrunder.

Nattfotboll är en insats som möjliggör för unga att kunna välja idrott och rörelse i stället för andra normbrytande beteenden på tider då vuxnas närvaro i lokalsamhället är låg. Syftet med satsningen i Haninge är att skapa meningsfulla aktiviteter på kvällar och helger, på de tider då det vanligtvis inte erbjuds andra organiserade aktiviteter. Konceptet nattfotboll har i studier visat sig gynnsamma som ett verktyg för brottsprevention. För att genomföra nattfotboll har förvaltningen samarbetat med lokala fotbollsföreningar. Nattfotboll erbjuds i Brandbergen, Jordbro och Tungelsta. Aktiviteten har över lag varit välbesökt.

Trygghetsmedel har använts för att stödja verksamheten *Städa Sverige*. Skräpiga miljöer upplevs som otrevliga och otrygga av många människor. Studier visar att nedskräpade områden lätt hamnar i en negativ spiral som leder till ytterligare nedskräpning och andra problem som skadegörelse. Städa Sverige är en satsning från idrottsrörelsen för att verka för ett skräpfritt Sverige. Vid två tillfällen har totalt 800 deltagare från olika idrottsföreningar städat upp ca 4 ton skräp i olika natur- och parkområden i Haninge.

Mål 5. I Haninge ska ett attraktivt kultur- och fritidsutbud finnas

Barn och unga ska ha rätt att uppleva och utöva konst och kultur. Demokrati ska värnas och utvecklas för att långsiktigt skapa trygghet och sammanhållning. Fler möjligheter för människor att mötas spontant ska skapas.

Idrotts- och fritidsnämnden prioriteringar för att bidra till målet:

- Miljöer och anläggningar som stimulerar till idrott och fysisk aktivitet används som en resurs för att skapa attraktiva livsmiljöer som främjar folkhälsan i ett växande Haninge.
- Haninge erbjuder trygga och tillgängliga idrottsmiljöer och anläggningar som utvecklas för att främja idrott, fysisk aktivitet och rörelse.
- Möjligheter till varierande friluftaktiviteter skapas genom att tillgängliggöra Haninges natur- och friluftsområden, som utvecklas i samverkan med föreningslivet.
- Haninge möjliggör och stimulerar till föreningsutveckling genom stöd och bidrag som är anpassade efter samhällets och idrottens utveckling.
- Den öppna ungdomsverksamheten når fler genom ett ökat utbud av planerade och organiserade fritidsaktiviteter, som baseras på ungas engagemang, önskemål och behov. Fritidsaktiviteterna berikas genom flexibilitet och samverkan.
- Tillgänglighets-, jämställdhets och jämlikhetsperspektiv genomsyrar nämndens verksamheter för att ge människor likvärdiga möjligheter att ta del av fritidsutbudet.

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Andelen ungdomar som upplever att tillgången till idrottsaktiviteter är god	78,0%	79,0%	78,0%	80,0%

Förvaltningens uppföljning:

Målet är delvis uppfyllt. Andel elever som upplever att det är en god tillgång till idrottsaktiviteter har inte uppnått målvärdet, men bedöms som godkänt utifrån pandemins stora påverkan på verksamheten.

Förvaltningen har haft fokus på att återetablera verksamheten som mötesplats för invånarna. Verksamheterna har varit hårt drabbade av covid-19-pandemin och kraftiga restriktioner. Under första halvåret 2022 avskaffades alla restriktioner och kommunen har på nytt välkomnat besökare till verksamheterna.

Vikten av ungas tillgång till en meningsfull fritid förstärktes när barnkonventionen blev svensk lag 2020. Studier visar att barn och unga med en meningsfull fritid mår bättre både fysiskt och psykiskt jämfört med andra i samma ålder och att det dessutom finns en stark koppling mellan en meningsfull fritid och goda skolresultat. Därför är kommunens satsningar på olika former av fritidsverksamheter och mötesplatser för unga en viktig del i den kommunala servicen. Under året har förvaltningen ökat antalet mötesplatser för unga genom att anlägga fler kommunala ytor för aktivitet och rörelse och öppnat en ny mötesplats i Jordbro med digitalt skapande som profil. En jämställd och jämlik idrott är en förutsättning för att förverkliga det idrottspolitiska programets mål att få så många Haningebor som möjligt i rörelse. Graden av fysisk aktivitet bland Haningebor i åldern 16–84 mäts utifrån WHO:s riktlinjer för fysisk aktivitet i Folkhälsomyndighetens enkätstudie Hälsa på lika villkor. Studien visar att andelen Haningebor som är fysiskt aktiva minst 150 minuter per vecka var 56,7 procent (Stockholms län 67,8 procent och riket 66,6 procent). I Haninge kommun är trenden vikande sedan 2017 medan det i både Stockholms län och riket i stort är en uppgång i andel som är fysiskt aktiva.

Kultur- och fritidsförvaltningen följer upp kommunfullmäktiges indikator “Andelen ungdomar som upplever att tillgången till idrottsaktiviteter är god”. Indikatorn mäts genom Haninges skolenkät för årskurs fyra och åtta. Utfallet för senaste mätningen visar att 78 procent av de svarande upplever tillgången som god. Målet för 2022 är 80 procent och utfallet bedöms som bra med tanke på de senaste årens restriktioner kopplat till covid-19-pandemin.

Mer oroväckande är att det i samma enkät framkom att 22 procent av de svarande sällan eller aldrig deltar i idrottsaktiviteter. Kommunens idrottspolitiska program har som målsättning att få fler Haningebor i rörelse med fokus på barn och unga. Förvaltningens fördjupade uppföljning av det idrottspolitiska programmet visade att andelen elever som deltar i idrottsaktiviteter på sin fritid skiljer sig mellan kommundelar och skolor i kommunen.

Självorganiserad idrott och vardagsrörelse ökar i betydelse och fler utövar sin motion i hemmet eller utomhus. Enligt Riksidrottsförbundet och SCB utgjorde gång, löpning, styrketräning, cykling och vandring under 2021 de fem mest populära motionsaktiviteterna. Samtidigt ser vi en ökande hälsotrend bland unga personer, som anser att det blir allt viktigare att ha en sund och hälsosam livsstil. Att den självorganiserade idrotten och vardagsrörelsen ökar i betydelse ställer högre krav på tillgänglighet och utformning av kommunens ytor. Förvaltningen arbetar aktivt med att möta behovet genom att öka och utveckla antalet ytor för självorganiserad idrott. Exempel på ytor som utvecklats under 2022 är att skapa en hinderbana i Gudö park, aktivitetsyta i Vendelsö, ny motorikbana och anläggning för crossfit på Rudans friluftsområde.

Även friluftslivet ökar i betydelse. Fler hittar ut i naturen och Haninges rika natur- och friluftsområden är en viktig resurs i stadsbyggandet och i kommunens arbete med att skapa en attraktiv plats för invånare och besökare. En god tillgång till natur och friluftsliv spelar en viktig roll för folkhälsan och i nära samverkan mellan förvaltningarna har utvecklingen och tillgängligheten till kommunens områden förbättrats under året. Som exempel på förbättrad tillgång till natur och friluftsliv kan utvecklingen av Rudans friluftsområde nämnas som bland annat fått nya bryggor till sjöarna och förbättrad belysning längs spåren. Som en del i kommunens kvalitetsstyrning arbetar förvaltningen med verksamhetsutveckling genom digitalisering. Den digitala guiden naturkartan är ett kostnadseffektivt verktyg som på ett enkelt sätt tillgängliggör information om Haninges vandringsleder, naturreservat, entréer och besöksvärda platser till invånare och besökare.

Föreningslivet är en central samarbetspartner för att få Haninges barn och unga i rörelse. Föreningsidrott erbjuder fysisk aktivitet, social gemenskap och utveckling samt bygger på en demokratisk grund. Studier visar att rörelse och träning har positiva effekter på den fysiska och psykiska hälsan. I Haninge ska alla ha möjlighet att idrotta och vara fysiskt aktiva utifrån sina förutsättningar genom hela livet. De senaste åren har det pågått ett nära samarbete med RF-SISU Stockholm, Stockholm Parasportförbund och föreningslivet för att tillsammans utveckla och bredda utbudet av parasport i Haninge. Det är ett samarbete som fortsatt under året och lett till att fler föreningar i Haninge nu erbjuder parasport till de Haningebor som har fysiska eller intellektuella funktionsnedsättningar.

Föreningsbidrag är ett viktigt styrmedel för att stimulera till idrottande och fysisk aktivitet. I bidragsgivningen är det särskilt viktigt att säkerställa att målgruppen barn och unga prioriteras så att rörelseförståelsen börjar byggas redan i en tidig ålder. Det förra bidragsreglementet har i huvudsak prioriterat målgruppen fysiskt aktiva. I och med revideringen kommer andra perspektiv att premieras i större utsträckning till exempel jämställdhet, mångfald och tillgänglighet. Nämndens stöd till föreningar har ökat under 2022 för att stimulera föreningarnas uppstart efter pandemin och för att skapa förutsättningar för att öka deltagandet och bredda mångfalden inom föreningslivet. Ännu är det för tidigt att mäta effekterna av insatserna.

För ett rikt idrotts- och fritidsutbud krävs det anläggningar och därför är anläggningstillgången av stor betydelse för hur många som deltar i idrott eller annan fysisk aktivitet. En utveckling som har

skett de senaste decennierna är att anläggningar blir alltmer avancerade och det är en trend som fortsätter. Anläggningsstrategin kommer att användas som ett strategiskt verktyg för den långsiktiga planeringen av nya anläggningar och dess placering för att alla Haninges invånare ska ha goda möjligheter till idrott och rörelse. Strategin förväntas bli klar till halvårsskiftet 2023.

Haninges idrotts- och fritidsutbud ska utformas i dialog med invånarna för att vara inkluderande och tillgängligt. Dialoger kan ske i enklare samtal i den dagliga verksamheten eller strukturerat och metodiskt för att kunna användas i till exempel framtagande av underlag i förändringsarbete. Nämnden har under 2022 avsatt riktade resurser för att öka användningen av medborgardialoger. Under året har kunskapshöjande insatser för medarbetare genomförts och antalet medborgardialoger har ökat jämfört med föregående år.

Sedan 2020 har förvaltningen arbetat med utvecklingen av den öppna ungdomsverksamheten med syfte att öka attraktiviteten och tillgängliggöra verksamheten för fler unga. Resultatet av utvecklingsarbetet är att fler unga idag tar del av den öppna ungdomsverksamheten. Tonårsverksamheten har under 2022 haft 51 procent fler besök än 2021 (antal besök 2020: 36 224, besök 2021: 31 801, besök 2022: 48 011). Flickor som besöker de öppna ungdomsverksamheterna har ökat från 38 procent till 39,2 procent under samma år, vilket går närmre målet om att attrahera flickor i lika stor utsträckning som pojkar. Ökningen av antal besök i tonårsverksamheten kan dels härledas till satsningen på större gemensamma ungdomsarrangemang, som sammantaget hade 1400 besök under året. Dels nya verksamhetsinriktningar som mobila fritidsledare och riktad öppen verksamhet med och för gymnasieungdomar. Att jämställdheten i verksamheten har ökat grundas i satsningar på aktiviteter som lockar tjejer i högre utsträckning. Ett exempel är att de gemensamma arrangemangen och ungdomsfesterna har besökts av 51 procent tjejer.

Dialoger med högstadieungdomar i Haninge har visat att målgruppen i första hand vill få information om fritidsaktiviteter digitalt genom en app, via sociala medier eller via sin skolplattform. För att möta behovet har en digital app vid namn Ungdomsappen lanserats. Syftet är att stärka den digitala kommunikationen, öka möjligheten till ungas inflytande och modernisera öppna ungdomsverksamhetens utlånings- och bokningssystem. Genom att marknadsföra aktiviteter i appen, har ungdomar som tidigare inte besökt verksamheten hittat till arrangemangen.

Ett annat framgångsrikt utvecklingsarbete är samarbetet med den ideella föreningen Passalen. Passalens målgrupp är unga med funktionsvariation som i någon mån behöver stöd för att organisera sin fritid. Antalet unika besökare som deltar i dessa organiserade fritidsaktiviteter har ökat med över 200 procent från 2019 till 2022 (264 klubbmedlemmar varav 110 unika medlemmar under året). Bedömningen är att det finns förutsättningar för förvaltningen att öka antalet unika besökare ytterligare de kommande åren. Under hösten har Lilleken (förvaltningens öppna fritidsverksamhet för ungdomar i behov av extra stöd när det gäller att vara social och umgås med andra) i samarbete med social- och äldreförvaltningen startat en ny verksamhet för HBTQI/LSS-ungdomar. Syftet med verksamheten är att pröva intresset för målgruppen LSS/HBTQI-ungdomar att mötas och skapa fritid ihop.

Kommunens omvärldsbevakning visar att skillnader i befolkningens levnadsförutsättningar ökar samtidigt som åsiktpolariseringen ökar. Det sker också en polarisering av medborgares tillgång till kulturellt och socialt kapital, där socialt kapital avser individers tillgång till nätverk och sociala strukturer. För att bidra till att bryta denna utveckling bland Haninges barn och unga har förvaltningen valt att satsa på ungdomsutbyten med andra länder i Europa via programmet Erasmus+. Förvaltningen har beviljats medel om 23 500 euro per år för perioden 2022 till 2029 för att bedriva internationella projekt. Syftet med programmet är att främja ungas delaktighet i Europa för att bidra till en ökad delaktighet och kulturell förståelse samt motverka diskriminering, intolerans och främlingsfientlighet. Förvaltningen ser ett långsiktigt arbete inom Erasmus+. Det är en viktig del i utvecklingen av fritidsgårdsverksamheten och kommer att bidra till kompetens- och metodutveckling samt en stärkt samverkan med andra aktörer. Utbyten sker kontinuerligt sedan sommaren 2022. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har uppmärksammat Haninges arbete med Erasmus+ och kommer under 2023 att använda kommunen som ett gott exempel på hur man kan arbeta med internationellt ungdomsarbete.

Vi lever i en digitaliserad värld och alla barn och unga behöver ges samma förutsättningar att få utvecklas på den digitala arenan. Unga är både konsumenter och producenter som själva påverkar och influerar innehållet i större utsträckning än tidigare. Det har saknats en infrastruktur för att unga på ett systematiskt sätt ska få träning i att producera egen digital kultur. I skolan tränas barn och unga till viss del i dessa färdigheter men det finns en stor potential i att nå unga även på fritiden. Nämnden har avsatt medel för att satsa på en ny fysisk mötesplats för digitalt skapande, den invigdes i Jordbro hösten 2022. Mötesplatsen har etablerat sig och är välbesökt av många barn och ungdomar. Kapaciteten är 40 deltagare och på eftermiddagar fylls mötesplatsen snabbt på. Flera samarbeten har initierats med andra förvaltningar. Bland annat riktar sig mötesplatsen till ungdomar som har långtidsskolfrånvaro genom att erbjuda undervisning i digitalt skapande samt erbjuder praktikplatser för långtidsarbetslösa unga vuxna. Mötesplatsen besöks av pensionärer en gång i månaden för att öka den digitala kunskapen hos målgruppen. En kväll i veckan erbjuds körsimulator till gymnasieungdomar för att kunna bidra till vuxenblivande för ungdomar som har behov.

Uppföljning av politiska uppdrag

Kommunfullmäktige har gett idrotts- och fritidsnämnden uppdrag som ska genomföras och återrapporteras. Uppdragen har getts i Mål och budget eller av kommunfullmäktige under året.

KF-uppdrag	Status
2019 IFN: Utredda 11-manna konstgräsplan i Vega	Avslutad
Kommunfullmäktige uppdrog idrotts- och fritidsnämnden i mål och budget 2019 att utreda placering av konstgräsplan i kommundelen Vega. Kultur- och fritidsförvaltningen utreder, tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen, olika möjliga placeringar för att anlägga en 11-manna plan med konstgräs. Utredningen har inte fastställt någon slutgiltig placering utan har tittat på olika alternativ. När utredningen är avslutad och placering fastställd kan förvaltningens påbörja projektering av konstgräsplan. Uppdraget avslutas och ersätts av nytt uppdrag i och med kommunfullmäktiges beslut om Reviderad Mål och budget 2023–2024 den 12 december 2022 §177. Nya uppdraget är att planera och anlägga fotbollsplan i nordvästra Haninge.	

Uppföljning av politisk plattform

Mittensamarbetet har kommit överens om en politisk plattform med fyra utgångspunkter som ska styra den politiska viljan under mandatperioden. Den politiska plattformen innehåller ett stort antal åtgärder, majoriteten är slutrapporterade. Nedan följer uppföljning av den återstående delen, den sista för mandatperioden.

Föreningsstödet i Haninge ska demokratisäckras	Status
Kultur- och demokratinämndens föreningsbidrag regleras i enlighet med dåvarande kultur- och fritidsnämndens reglemente för föreningsbidrag från 2018. I de allmänna villkoren beskrivs tydligt kravet på demokratiskt uppbyggda föreningar inklusive verksamhet i enlighet med de sju diskrimineringsgrunderna. Ett reviderat bidragsreglemente beslutades i kommunfullmäktige 13 juni 2022.	Klart

Kultur- och föreningslokaler ska byggas i Jordbro för att möta det behov som uppstår när nuvarande lokaler rivs	Status
<p>Kultur- och fritidsförvaltningen samarbetar med stadsbyggnadsförvaltning, kommunstyrelseförvaltningen och Tornberget fastighetsförvaltnings AB. Genom riktade dialoger med boende i Jordbro har förvaltningen samlat in synpunkter och idéer inför det kommande aktivitetshuset. Förvaltningens verksamheter i området medverkar i dialogerna med barnen. Dialogerna kommer att ge förvaltningen ett bra underlag inför den slutliga utformningen av huset. Ett lokalprogram presenterades för idrotts- och fritidsnämnden och kultur- och demokratinämnden i oktober 2022. Projektet är pausat i och med beslut av Reviderad Mål och budget 2023–2024 i kommunfullmäktige den 12 december 2022 §177. Projektet planeras med byggstart tidigast 2027.</p>	Pausat

Ekonomiskt resultat

Driftrapport

I kommunfullmäktiges Mål och budget 2022 – 2023 tilldelades idrotts- och fritidsnämnden en driftbudget på 160,5 mnkr, varav 2,0 mnkr inte var ramhöjande. I december 2021 beslutade kommunfullmäktige om ytterligare icke ramhöjande medel på 2,0 mnkr avseende extra driftkostnader för Torvalla ishall och ny fotbollsplan i nordvästra delen av kommunen. Beslut om överföringsmedel fattades av kommunfullmäktige i april 2022, då idrotts- och fritidsnämnden beviljades 0,5 mnkr. Samtidigt beslutades om två tekniska budgetjusteringar med kultur- och demokratinämnden i vardera riktningen, båda på 0,1 mnkr. Idrotts- och fritidsnämnden fick ökad budget för programverksamhet i kulturhuset i Handen och minskad budget för aktivitetsbaserat stöd till kulturföreningar. Därefter har aktuellt driftbudget varit oförändrad på 163,0 mnkr.

Beskrivning	Datum	Belopp, tkr	Ny ram, tkr
Ursprunglig driftbudget (KF:s M&B 2022 - 2023, § 134)	2021-06-14	160 500	160 500
Komplettering av budget 2022 - 2023 (KF, § 212)	2021-12-13	2 000	162 500
Överföring av driftmedel (KF, § 48)	2022-04-04	500	163 000
Teknisk ramjustering aktivitetsbaserat föreningsbidrag (KF, § 48)	2022-04-04	-100	162 900
Teknisk ramjustering programverksamhet (KF, § 48)	2022-04-04	100	163 000

Nämndens driftresultat för helåret 2022 är 155,3 mnkr, vilket är ett överskott på 7,7 mnkr, eller 4,8 procent. Tabell 1a nedan visar utfall och budget för helåret.

Tabell 1a: Aggregerad resultaträkning, perioden januari – december 2022

Konto, tkr	Utfack jan -	Budack jan -	Avvikelse jan -	Budget	Utfall % av
	dec 2022	dec 2022	dec 2022	helår 2022	budget helår
I10 - Taxor och avgifter	26 088	25 388	700	25 388	102,8%
I20 - Försäljning av verksamhet	12 590	9 232	3 359	9 232	136,4%
I30 - Bidragsintäkter	880	380	500	380	231,5%
I40 - Anslag		4 588	-4 588	4 588	
I50 - Övriga Intäkter	112	37	75	37	302,3%
Summa I - Intäkter	39 670	39 625	45	39 625	100,1%
K10 - Lönekostnader	-62 718	-66 031	3 313	-66 031	95,0%
K20 - Övriga personalkostnader	-1 507	-1 630	123	-1 630	92,5%
K30 - Lokalkostnader	-71 625	-72 877	1 253	-72 877	98,3%
K40 - Kostnader för bidrag	-8 856	-8 535	-320	-8 535	103,8%
K50 - Köp av tjänster	-18 584	-16 753	-1 831	-16 753	110,9%
K60 - Köp av varor	-14 933	-12 004	-2 929	-12 004	124,4%
K70 - Övriga kostnader	-3 506	-7 299	3 793	-7 299	48,0%
K80 - Avskrivningar och ränta	-13 172	-17 492	4 320	-17 492	75,3%
K81 - Finansiella kostnader	-26	-4	-22	-4	630,9%
Summa K - Kostnader	-194 927	-202 625	7 698	-202 625	96,2%
Summa RR	-155 257	-163 000	7 743	-163 000	95,2%

Liksom tidigare år hänger avvikelserna på rad I40 – Anslag och K50 – Köp av tjänster ihop med varandra. Interna OH-kostnader debiteras Förvaltningsdirektörs resultatenhet i en klumpsumma och fördelas sedan vidare till respektive enhet baserat på antal årsarbetare. I verkligheten debiteras och krediteras Förvaltningsdirektörs resultatenhet på en och samma rad, K50 – Köp av tjänster och lämnar inget avtryck i utfallet på denna aggregerade nivå. I budgeten tillåter inte budgetverktyget krediteringar på ett kostnadskonto, utan krediteringen måste placeras på ett intäktskonto. I detta fall finns intäktskontot på raden för I40 – Anslag. Avvikelse från budget uppstår på båda raderna, negativ på intäktsraden och positiv på kostnadsraden.

På raden I20 – Försäljning av verksamhet beror 2,9 mnkr av avvikelserna på intern ersättning från Trygghetskommissionen för genomförda insatser, en ersättning som inte är budgeterad.

Lönekostnader på raden K10 är lägre än budgeterat på grund av vakanser inom idrott och friluftsliv och ung fritid. Verkliga kostnader på raden för K80 – Avskrivningar och ränta är lägre än budgeterat på grund av beslutet om ytterligare ej ramhöjande medel på 2,0 mnkr i december 2021 och att pågående investeringsprojekt inte färdigställts i förväntad takt. Förenklat utgör dessa två poster den totala avvikelserna bland kostnaderna, medan övriga kostnadsslag tar ut varandra sånär som på 1,6 mnkr lägre kostnader än budget, varav 0,5 mnkr motsvarar nämndens reserv.

Prognossäkerhet

Ett nytt inslag i nämndens årsbokslut är att blicka bakåt på tidigare prognoser jämfört med det faktiska utfallet. Prognoserna under året representerar uppskattad avvikelse mot nettobudget vid årsskiftet och de presenteras på samma sätt nedan.

tkr	Verklig avvikelse helår	Prognostiserad avvikelse T1	Prognostiserad avvikelse T2
	7 743	6 500	2 000

Prognosen som var närmast det verkliga utfallet gjordes före nämndens beslut om extra tillfälliga insatser på ursprungligen 3,5 mnkr. Förvaltningens bedömning är dock att det verkliga överskottet hade blivit ännu större om detta beslut inte hade fattats. Den enda post som skiftat karaktär från första delårsbokslutet till verkligt utfall är prognosen för Trainstation, som prognostiserade ett överskott på 0,8 mnkr i april, men resulterade i ett verkligt underskott på -0,4 mnkr. Efter sommaren var Trainstations prognos ett nollresultat för att sedan försämrats till underskott i oktoberbokslutet.

Övriga poster besannades och fler tillkom ju längre hösten gick. Men med en sista överskottsprognos på 4,6 mnkr i novemberbeslutet kan förvaltningen självkritiskt konstatera att utrymme för förbättring finns. En annan omständighet är att förvaltningens omorganisation mitt under året orsakade att avdelningschefer inte längre kunde följa sina resultat i kommunens beslutsstödsystem. I det avseendet kommer förutsättningarna för säkrare prognoser förbättras 2023.

Driftsredovisning per avdelning

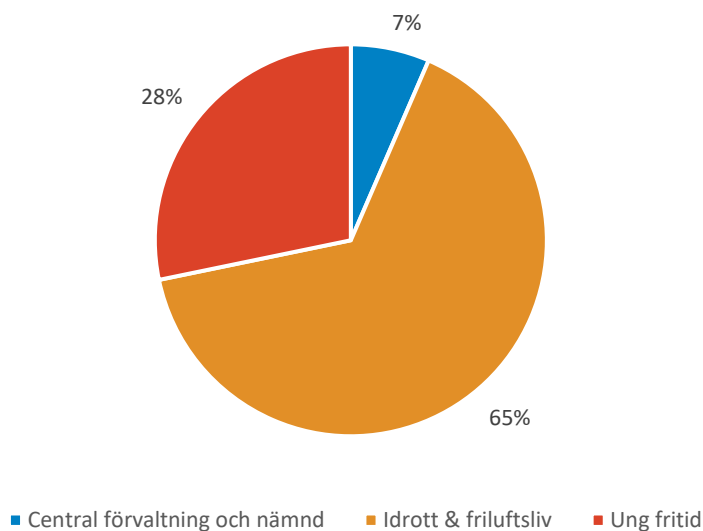
Nästa tabell visar hur resultatet på sista raden ”Summa RR” ovan fördelar sig på nämndens olika områden.

Tabell 1b: Utfall och budget för nämnden, perioden januari – december 2022

tkr	Utfack jan - dec 2022	Budack jan - dec 2022	Avvikelse jan - dec 2022	Budget helår 2022
40 - Nämnd och förvaltningsledning	16 612	22 740	6 128	22 740
46 - Verksamhetsstöd	6 323	6 446	123	6 446
47 - Avdelning Idrotts- och friluftsliv	82 033	82 811	778	82 811
48 - Avdelning ung fritid	50 289	51 003	714	51 003
Summa Idrott- och fritidsnämnden	155 257	163 000	7 743	163 000

Bruttokostnad per verksamhet

En annan nyhet i nämndens årsredovisning är ett cirkeldiagram som visar fördelningen av nämndens verkliga bruttokostnader per verksamhet eller avdelning. Samma diagram presenteras i kommunens årsredovisning och standard är att centrala avdelningar, som verksamhetsstöd för idrotts- och fritidsnämnden, faller under rubriceringen central förvaltning och nämnd.

En avgörande skillnad mellan presentationen i kommunens årsredovisning och nämndens vanliga kostnadsfördelning per avdelning är att alla kapitalkostnader omfördelas till respektive avdelning i cirkeldiagrammet. Merparten av kapitalkostnaderna härrör sig från idrott och friluftsliv, som representerar 65 procent av bruttokostnaderna, men endast 53 procent av utfallet i tabell 1b. På samma sätt är andelen 7 procent för central förvaltning och nämnd i cirkeldiagrammet, medan tabell 1b visar på 15 procent för nämnd och förvaltningsledning och verksamhetsstöd.

Den centrala placeringen av kapitalkostnader då förvaltningen är organiserad efter avdelningar är inte lika självklar som förut, vid den områdesindelade organisationen. I 2023 års budget har ingen förändring skett och förvaltningens fokus under hösten har varit att genomföra hela omorganisationen, även inom respektive avdelning, snarare än på att omfördela anläggningstillgångar. Att flytta kapitalkostnaderna i framtiden är dock inte uteslutet.

Nämnd och förvaltningsledning

Nämnd och förvaltningsledning består av nämndledamöternas egna kostnader för sammanträden, deltagande i seminarier, strategidagar och andra konferenser, samt centrala kostnader för förvaltningsdirektör, utvecklingschef och inte minst kapitalkostnader. Som framgår av tabell 1a är budget för kapitalkostnader 17,5 mnkr, alltså drygt 77 procent av helårsbudgeten för nämnd och förvaltningsledning.

Överskottet är precis enligt prognosen, även om den inte uttrycktes så i novemberbokslutet. Den ej ramhöjande kompletteringen som kommunfullmäktige beslutade i december 2021 på 2,0 mnkr och lägre kapitalkostnader än budgeterat på 2,3 mnkr har varit känt. Kostnader avsedda för ej ramhöjande budget har inte uppstått under 2022 eftersom insatserna i åtanke ännu inte är genomförda. Kapitalkostnaderna är lägre än budgeterat eftersom färdigställandet av investeringsprojekt har tagit längre tid än budgeterat för. Nämndreserven på 0,5 mnkr har varit med i prognosen sedan årets början. Under hösten tillkom prognosposter för framtida hyresökningar på 0,7 mnkr, ej förbrukade nämndkostnader, dubbel budgetering för demokratistöd och låga kostnader för kompetensutveckling på vardera 0,2 mnkr. Förvaltningen har förutspått ökade hyror i samband med renoveringar. Renoveringar i flera skolor har eller ska genomföras, men omfattning, tidplan och effekt på hyreskostnaden har varit svår att förutse. Renoveringar i Ribbyskolan, Ribbybergsskolan, Kvarnbäcksskolan och Vendelsöalmsskolan är exempel som påverkar idrottshallshyran för idrotts- och fritidsnämnden. I budget för 2022 har dessa medel inte tagits i anspråk, men de har kommit till god användning i budgeten för 2023.

På våren 2021 kom kommunen och Haninge Anchors överens om en ny avbetalningsplan för gamla fordringar. Sedan dess har föreningen följt den överenskomna planen och inbetalat 0,1 mnkr under 2022. Per den 31 december 2022 uppgår kommunens utestående fordran på Haninge Anchors till 0,9 mnkr.

Avdelning verksamhetsstöd

Avdelningen för verksamhetsstöd är ny sedan förvaltningens omorganisation den 1 juli 2022. Den består av sex tjänster.

Överskottet på 0,1 mnkr är lägre än prognostiserat, men fastighetsunderhållets prognos på överskott på 0,5 mnkr har besannats så när som på knappt 0,1 mnkr. Verksamhetsstöd har tagit kostnader på 0,2 mnkr avseende extra tillfälliga insatser för konsult hjälp kring energibesparing på Torvalla IP. Det var dock 0,4 mnkr mindre än beräknat, vilket bidrar till nämndens totala överskott och skillnad mot prognos. Anledningen till att budget för fastighetsunderhåll inte förbrukats är leveransproblem för anlitate entreprenörer. På grund av brist på material har de inte kunnat utföra beställda jobb på utsatt tid.

Avdelning idrott och friluftsliv

Tidigare strategiområde livskvalitet och folkhälsa har samlats ihop till avdelningen för idrott och friluftsliv. Under 2022 har inga organisatoriska förändringar skett på lägre nivå i strukturen, utan samtliga resultatenheter finns kvar och budgeten för dem är oförändrad.

Tabell 2a: Utfall och budget Idrott och friluftsliv, perioden januari – december 2022

tkr	Utfack jan - dec 2022	Budack jan - dec 2022	Avvikelse jan - dec 2022	Budget helår 2022	Extra tillfälliga insatser	Justerad avvikelse jan - dec 2022
4700 - Avd chef Idrott och friluftsliv	2 184	2 375	191	2 375	4	195
4611 - Föreningsbidrag IFN	7 688	8 440	752	8 440	0	752
4610 - Idrott & friluftsliv N	18 352	19 800	1 448	19 800	64	1 511
4710 - Idrott & friluftsliv C	5 565	5 518	-48	5 518	10	-37
4711 - Torvalla sim- och sporthall	15 378	16 691	1 313	16 691	0	1 313
4712 - Torvalla IP	9 417	7 190	-2 227	7 190	986	-1 241
4810 - Idrott & friluftsliv S	23 447	22 795	-652	22 795	498	-154
Summa Idrotts- och friluftsliv	82 033	82 811	778	82 811	1 562	2 340

Nämndens beslut om extra tillfälliga insatser förändrade förväntat utfall för avdelningens resultatenheter. Beslutet omfattade insatser på totalt 3,5 mnkr, men ganska snart stod det klart att översyn och uppdatering av skyltar inte skulle hinna genomföras på 1,0 mnkr och den posten ströks. 0,6 mnkr skulle utföras av anläggningsstrategen på Verksamhetsstöd, vilket lämnade 1,9 mnkr kvar för Idrott och friluftsliv att genomföra.

Omfördelning av budget i beslutsstödsystemet har inte skett, utan Idrott och friluftsliv förväntas gå med underskott på 1,9 mnkr, allt annat lika. Allt annat har inte varit lika och avdelningen har gjort överskott med 0,8 mnkr. Utökningen av tabell 2a visar dock att 1,6 mnkr av 1,9 mnkr har förbrukats till förstudie inför byte av ispist, rengöring av konstgräsplaner, ljus, läktare och stängsel vid fotbollsplaner, extra underhåll av motionsspår och badstränder, arbetskläder med mera. Justerat för detta är det underliggande överskottet i stället 2,3 mnkr. Den justerade avvikelsen är jämförbar med den prognos som presenterades i november på 0,6 mnkr, som uppenbarligen var försiktig.

Föreningsbidrag

Samtidigt som omorganisationen, trädde även reviderat reglemente för ekonomiskt stöd till ideella föreningar inom idrotts- och fritidsnämndens verksamhetsområde i kraft. I reviderat reglemente upphör vissa bidragsformer, andra tillkommer och några omfattas inte. Införande av nytt reglemente mitt under året påverkade budgetfördelningen av de nya bidragsformerna, eftersom beviljningar redan skett under våren enligt gamla reglementet.

Tabellen nedan visar utfall, helårsbudget och utfall i procent av helårsbudget. Tabellen inleds med fyra bidragsformer som numer har upphört, men som beviljats under våren.

Tabell 2a(i): Utfall och belärsbudget föreningsbidrag, perioden januari – december 2022

tkr	Utfack jan - Budget helår		Utfall % av budget helår
	dec 2022	2022	
Föreningsdriven öppen vsh, skärgård (upphört)	22	22	100%
Arrangemangsbidrag, idrott (upphört)	170	170	100%
Utvecklingsbidrag, ledare (upphört)	144	146	98%
Tillgänglighetsbidrag (upphört)	116	116	100%
LOK stöd	4 721	4 920	96%
Förstärkt ridbidrag	615	615	100%
Stora projektstödet enligt nytt reglemente	82	297	27%
Lilla projektstödet enligt nytt reglemente	90	138	65%
Partnerskapsavtal Haninge boxningsklubb	440	506	87%
Partnerskapsavtal Ridklubben Mulen	540	597	90%
Driftavtal Tungelsta ridklubb	230	230	100%
Driftavtal Muskö IF	0	72	0%
Driftavtal Dalarö SK	0	45	0%
Driftavtal Södertörn SS	63	100	63%
Partnerskapsavtal Dalarö sjöscoutkår	20	20	100%
Partnerskapsavtal Handens scoutkår	25	25	100%
Partnerskapsavtal Vendelsö scoutkår	56	56	100%
Partnerskapsavtal Västerhaninge sjöscoutkår	20	20	100%
Partnerskapsavtal Tungelsta scoutkår	25	25	100%
Partnerskapsavtal Föreningen Dalarö fritidsgård	300	300	100%
Drömcash	10	20	50%
Summa föreningsbidrag	7 688	8 440	91%

I tabellen har helårsbudgeten låsts till det beviljade beloppet, eftersom inget mer kommer beräknades hända med dessa bidragsformer. I december skedde dock en återbetalning av tidigare beviljat utvecklingsbidrag. Kommunen kräver tillbaka oförbrukade bidrag som erhållits för specifika insatser.

Sedan följer bidrag som finns i det reviderade reglementet, där lokalt aktivitetsstöd och förstärkt ridbidrag är oförändrade.

Det reviderade reglementet innehåller två storlekar på projektstöd – stort och litet. I år har överskjutande budget från bidragsformer som upphört fördelats på stora respektive lilla projektstödet enligt helårsbaserad mappning, men eftersom beviljade bidrag under våren inte har något med de nya bidragsformerna att göra, blir årets återstående budgetfördelning inte relevant. Ingen av bidragsformerna har dock uppnått full förbrukning, så årets uppdelning mellan de två är rent akademisk.

Under den streckade linjen följer bidragsformer som inte omfattas av reviderat reglemente och inte påverkas ur ett budgetperspektiv. Överskottet från föreningsbidragsbudgeten är 0,8 mnkr, vilket är nästan dubbelt så mycket som prognosen i november. LOK-stöd och nya projektstöden förklarar drygt hälften, där LOK-stödet inte går att styra i efterhand och nya projektstöden hamnade i skarven mellan gammalt och reviderat reglemente. Resten är små avvikelser utspridda på flera bidragsformer.

Idrott och friluftsliv N

Idrott och friluftsliv N har ett överskott på 1,5 mnkr justerat för extra tillfälliga insatser, medan i november prognostiserades ett överskott på 0,6 mnkr på grund av vakanta tjänster. Verkliga överskottet för vakanser blev cirka 0,9 mnkr. Sedan tillkommer överskott på grund av högre intäkter för uthyrning av idrottsanläggningar med cirka 0,2 mnkr och lägre kostnader för förbrukningsmaterial med 0,2 mnkr.

Samarbetet med En frisk generation avslutades vid halvårsskiftet med ett ekonomiskt resultat precis enligt budget.

Idrott och friluftsliv C med Torvalla

Nettoresultatet för hela Idrott och friluftsliv C, inklusive Torvalla, överensstämmer precis med helårsbudgeten. Överskottet på sim- och sporthallen och underskottet på idrottsplatsen har dock inte med varandra att göra. Överskottet på sim- och sporthallen beror främst på högre intäkter än budgeterat eftersom besökare har återvänt till simhallen efter pandemin. Dessutom har vakanser orsakat lägre lönekostnader än budgeterat och det har varit svårt att rekrytera ny personal.

På idrottsplatsen har övertidsarbete orsakat högre lönekostnader än budgeterat på nästan 0,2 mnkr. En läcka på värmerören under konstgräsplan 3 har medfört reparationskostnader på cirka 0,5 mnkr. Högre energiförbrukning än budgeterat, både avseende fjärrvärme och elektricitet, har lett till energikostnader på 0,5 mnkr högre än budgeterat.

I november var prognosen för sim- och sporthallen alltför försiktig, medan prognosen för idrottsplatsen var något optimistisk. Extra tillfälliga insatser gjorda på idrottsplatsen avser framför allt förstudie inför byte av ispisten.

Idrott och friluftsliv S

Det justerade underskottet för Idrott och friluftsliv S är -0,2 mnkr. Lönekostnaderna har varit lägre än budgeterat på grund av vakanta tjänster. Inköp av larvband har gjorts för detta överskott. Förutom extra tillfälliga insatser har även kostnader av andra slag dykt upp, blanda annat vassrensning och soptömning på badplatser, elarbeten vid motionsspår, anskaffning av badstegar och andra löpande driftkostnader. Bland de extra tillfälliga insatserna har ljuskällor vid fotbollsplaner åtgärdats, arbetskläder anskaffats och konstgräsplaner har rengjorts. Ny sand och granulat till konstgräsplaner behövdes inte efter rengöring, vilket förklarar att 0,3 mnkr av extra tillfälliga insatser inte förbrukats.

Avdelning ung fritid

Strategiområdet barn och unga rustas för vuxenlivet i de tre tidigare geografiska områdena bildade nya avdelningen ung fritid. Avdelningen har övertagit ansvaret för fritidsgårdsutveckling och sommarkollo från utveckling och stöd. Budgeten är i huvudsak samlad hos avdelningschef, vilket försvårar uppföljningen per enhet, där en del kostnader uppstår. I tabell 2b har justering gjorts i kompletterande kolumn, som visar underliggande avvikelse för varje resultatenheter.

Tabell 2b: Utfall och budget Ung fritid, perioden januari – december 2022

tkr	Utfack jan - dec 2022	Budack jan - dec 2022	Avvikelse jan - dec 2022	Budget helår 2022	Justerad avvikelse jan - dec 2022
4830 - Avdelningschef ung fritid	7 397	9 236	1 838	9 236	579
4620 - Brandbergsgården	4 835	4 955	120	4 955	188
4621 - Vendelsögården	3 678	3 651	-27	3 651	103
4720 - Ekens fritidsgård	8 931	8 800	-132	8 800	116
4820 - Tungalsta fritidsgård	2 482	2 371	-111	2 371	-40
4821 - Åbygården	4 993	3 897	-1 096	3 897	-445
4823 - Ung 137	5 741	5 840	99	5 840	118
4824 - Parkleken	2 368	2 554	187	2 554	259
4825 - Fältassistenter	4 525	4 800	275	4 800	275
4826 - Trainstation	5 339	4 900	-439	4 900	-439
Summa 48 - Avdelning ung fritid	50 289	51 003	714	51 003	714

Arbetet med fritidsgårdsutvecklingen har kostat knappt 3,3 mnkr, vilket är nästan precis som budgeterat. Utvecklingsarbetet har genomsyrats av slutrapporten om utveckling av den öppna ungdomsverksamheten, som presenterades för nämnden i december 2020. Samma rapport ligger till grund för avdelningens omorganisation som träder i kraft den 1 januari 2023. Under 2022 har bland annat stöd för processledning köpts och större evenemang genomförts. Dessutom har extra personalresurser, som en internationell koordinator och en särskilt ansvarig för breddat utbud, tillsatts för att utveckla nya arbetssätt som utgjort grunden för omorganisationen.

Evenemang via utvecklingsarbetet har gjort att cirka 0,2 mnkr av ordinarie medel för helger och lov inte har förbrukats på resultatenheter för Avdelningschef. Dessutom har kostnaderna för att genomföra undersökningen Ung livsstil kostat 0,2 mnkr mindre än budgeterat, en budget som också har funnits hos avdelningschef.

Brandbergsgården och Vendelsögården har justerat överskott på 0,3 mnkr ihop. På Brandbergsgården har anskaffning av förbrukningsmaterial varit lägre än budgeterat, medan Vendelsögården har lägre lönekostnader och högre försäljningsintäkter än budgeterat.

Det justerade överskottet för Ekens fritidsgård är enligt prognosen per november. Överskottet beror på att medarbetare har arbetat med fritidsgårdsutvecklingen utan att ersättas av vikarie under årets början.

Resultatet för Tungelsta fritidsgård, Åbygården, Ung 137 och Parkleken ska ses ihop och har samma enhetschef. Det justerade sammantagna underskottet är -0,1 mnkr. Lönekostnaderna är lägre än budget på grund av minskad verksamhet i Tungelsta, vakanser på parkleken under vårterminen och vakans och sjukskrivning på Ung 137. Trots de lägre lönekostnaderna har alla verksamheter hållit öppet som planerat. Överskottet från lönekostnaderna har använts till inköp av förbrukningsmaterial och inventarier. Det negativa resultatet beror på kostnader i samband med Åbygårdens 100-årsjubileum och inköp av takisoleringsplattor till Ung 137 för att åtgärda arbetsmiljön.

Resultatet för Fältassistenter och Trainstation är som förväntat. Fältassistenter har haft vakanser och Trainstation har haft uppstartskostnader i form av inköp av förbrukningsmaterial till den nya verksamheten.

Resultatöverföring driftmedel

Nämndens driftresultat är ett överskott på 7,7 mnkr och förvaltningen föreslår att nämnden ska begära överföring av 0,4 mnkr av detta resultat. Förvaltningen föreslår också nämnden att hemställa om överföring av 2020 års fonderade driftmedel på 2,5 mnkr, vilket blir ett totalt belopp på 2,8 mnkr. Förvaltningen föreslår att begärda överföringsmedel till 2023 års budget ska förbrukas enligt nedan:

Åtgärd	Belopp, tkr
1 Evakuering för ispistrenovering	1 471
2 Översyn och uppdatering av skyltar	1 000
3 Fastighetsunderhåll 2022	350
Summa	2 821

1. När ispisten i A-hallen på Torvalla IP ska renoveras kommer isverksamheten evakueras till B-hallen. B-hallen behöver anpassas för att uppfylla krav på matchspel och den typ av verksamhet som normalt bedrivs i A-hallen. Dessa anpassningar kan inte aktiveras som en investeringskostnad för A-hallens ispist, utan måste tas i nämndens driftresultat. För att inte tränga ut andra löpande kostnader och möjliggöra för issportutövare att fortsätta träna och tävla under renoveringstiden, föreslår förvaltningen att hemställa om överföringsmedel ur 2020 års fonderade medel.
2. En av de extra tillfälliga insatserna som nämnden beslutade om under 2022 var översyn och uppdatering av skyltar. Insatsen var inte genomförbar under 2022 eftersom produktion av skyltar inte är upphandlat i Haninge kommun, vilket tar längre tid än vad återstående månader 2022 tillät. Förvaltningen menar att det är en bra insats för att öka tillgänglighet, medvetenhet och attraktivitet bland kommunens invånare till idrotts- och friluftsanläggningar i linje med det

idrottspolitiska programmet och kommunfullmäktiges mål 3 i Mål och budget 2023 – 2024. Utrymme saknas i 2023 års ordinarie driftbudget och överföringsmedel från 2020 års fonderade medel lämpar sig som finansieringskälla för denna insats av engångskaraktär.

En del av 2022 års överskott beror på materialbrist hos leverantörer av fastighetsunderhåll på grund av rådande världsläge. Det innebär att kostnaderna i stället spillt över på 2023 års resultat, som saknar budget för gamla kostnader. Förvaltningen föreslår därför överföringsmedel av 2022 års överskott för att undvika att förra årets försenade underhåll tränger undan påföljande års underhållsbehov.

Trygghetskommissionen

Idrotts- och fritidsnämnden har bidragit till Trygghetskommissionens arbete med nedanstående insatser.

Beskrivning	Utfall jan - Budget helår	
	dec 2022	2022
Fältteam	3 871	4 100
Nattfotboll	990	1 000
Städa Sverige	200	200
Trygg i Jordbro	90	200
Vattensäkerhet	400	400
Lovmedel (med KDN)	1 447	1 550
Summa	6 998	7 450

Budget för fältteam är permanent överflyttat till idrotts- och fritidsnämnden i Mål och budget 2022 – 2023, men fortsätter att rapporteras även i Trygghetskommissionens regi. Att budgeten är lägre i tabellen ovan än i nämndens egna resultat beror på tillkommande kostnader för enhetschef och overheadkostnader enligt samma modell som alla andra resultatenheter inom kultur- och fritidsförvaltningen. I tabellen ovan har även utfallet rensats från dessa kostnadsposter för jämförbarhet.

Utfall och budget för lovmedel presenteras i sin helhet och dubbelrapporteras med kultur- och demokratinämnden. Ingen initial uppdelning gjordes när medel för lovaktiviteter beviljades och en del aktiviteter är en blandning mellan idrott, fritid, kultur och konst. Beskrivningar av respektive insats har gjorts i årsredovisningens verksamhetsdel.

Driftprojekt

Idrotts- och fritidsnämnden har sökt och tagit emot bidrag från Länsstyrelsens och Europeiska unionen (EU) via Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF). Externt mottagna medel bokförs på driftprojekt för att hållas isär från kommunens egna pengar och möjliggör att

medlen finns kvar under flera kalenderår. Första tabellen visar hur stor förbrukningen har varit av externt mottagna medel under nuvarande kalenderår.

Tabell 4a: Bruttokostnader driftprojekt, perioden januari – december 2022

tkr	Utfack jan - dec 2022
17147 - PYM20202	-8
17153 - Hitta ut i Haninges natur	31
17157 - Stimulansmedel psykisk hälsa 2022	262
17159 - Erasmus Plus	113
Summa alla driftprojekt	397

Projekt 17147 var ett EU-projekt via MUCF som startade precis när Coronapandemin inträffade och omöjliggjorde internationella utbyten. Några transaktioner bokades på driftprojektet strax efter pengarna mottogs och dessa har vänts i resultaträkningen för att belasta kommunens eget driftresultat. Vändningar av kostnadsposter från tidigare år visar sig som ett negativt belopp i tabellen. Återbetalning har skett till MUCF under året.

Länsstyrelsen har beviljat stimulansmedel för psykisk hälsa till hela kommunen, varav idrotts- och fritidsnämnden tagit del av 0,3 mnkr. Alla insatser har genomförts, några till lägre kostnad än beräknat.

Projekt 17159 Erasmus+ är ett EU-projekt via MUCF. Ackrediteringen gäller i flera år och nya medel kommer att erhållas årligen. Flera internationella utbyten har ägt rum under året som gått.

Nästa tabell visar hur mycket pengar som finns kvar av vad bidragsgivaren utbetalt. Som nämnts tidigare är 17147 PYM20202 återbetalt och 17153 Hitta ut i Haninges natur är klart.

Stimulansmedel för psykisk hälsa är inte tänkt att räcka i flera år, eftersom Länsstyrelsen beviljar nya medel årligen.

Tabell 4b: Driftprojektsaldon per den 31 december 2022

tkr	Saldo per 31 dec 2022
17157 Stimulansmedel psykisk hälsa 2022	38
17159 Erasmus Plus	85
Summa	123

Investeringsrapport

Investeringsprojekt som genomförs av kommunen

Kommunfullmäktige tilldelade idrotts- och fritidsnämnden 35,3 mnkr i investeringsbudget i Mål och budget 2022 – 2023. I april 2022 fattades beslut om överföringsmedel på 27,3 mnkr avseende redan budgeterade projekt. Kommunstyrelsen hörsammade nämndens äskning om investeringsmedel ur reserven på 16,5 mnkr för renovering av ena ispisten på Torvalla IP. Aktuell investeringsbudget uppgår till 79,1 mnkr.

Beskrivning	Datum	Belopp, tkr	Ny ram, tkr
Ursprunglig investeringsbudget (KF:s M&B 2022 - 2023, § 134)	2021-06-14	35 300	35 300
Överföring av investeringsmedel (KF, § 49)	2022-04-04	27 266	62 566
Ramjustering Torvalla ispist (KS, § 85)	2022-05-30	16 500	79 066

I följande tabeller visas utfall och budget per investeringsprojekt sorterade per avdelning. Först Idrott och friluftsliv, som är uppdelad i två delar.

Tabell 5a(i): Utfall och budget för Idrott och friluftsliv, perioden januari – december 2022

Projekt, tkr	Utfall jan - Budget		Avvikelse	Utfall i % av budget helår
	dec 2022	helår 2022		
37339 - Konstgräsplan Vega, 11-manna	0	12 000	12 000	0,0%
37402 - Svartbäcken utegym staket	4	6	2	68,7%
37417 - LF Norr klätterskydd belysningsstolpar	22	76	54	28,7%
37440 - Vendelsöalm belysning basketplan	15	257	242	6,0%
37420 - Rengöringsaggregat konstgräsplaner	36	42	6	84,9%
37439 - Brandbergens IP läktare	149	150	1	99,1%
37484 - Skärgården latriner 2022	0	100	100	0,0%
37487 - Föreningsbyrån lokalanpassning 2022	7	350	343	2,0%
37350 - Söderbymalm/Ribby kortläsare	182	210	28	86,7%
37481 - Söderbymalmshallen basketkorgar	0	250	250	0,0%
37483 - Ribbyskolans idrottshall utrustning	300	300	0	100,2%
37394 - Torvalla sporthall skohyllor	0	60	60	0,0%
37454 - Torvalla sporthall nyckelskåp personal	0	200	200	0,0%
37376 - Torvalla simhall besökskåp herrar	0	100	100	0,0%
37486 - Torvalla simhall linvagnar, 2 st	46	50	4	92,4%
37452 - Höglundabadet möbler	0	100	100	0,0%
37414 - Byte konstgräs Torvalla IP	0	3 200	3 200	0,0%
37435 - Arbetsfordon Torvalla	1 352	1 300	-52	104,0%
37446 - Torvalla IP elitfotboll	490	15 000	14 510	3,3%
37477 - Torvalla IP fotbollsstaket	138	140	2	98,6%
37234 - Byte sprint-/ansatsbanor Torvalla	0	274	274	0,0%
37411 - Torvalla IP breddning garageport	-28	0	28	-
37444 - Torvalla ishall 1 asbestsanering	893	1 400	507	63,8%
37470 - Torvalla ishall pausklockor	28	35	7	81,0%
37479 - Torvalla ishall 1 ispist	0	16 500	16 500	0,0%
37480 - Torvalla ishall 2 armaturer	352	700	349	50,2%
37485 - Torvalla ishall 2 varmvattenberedare	108	108	0	100,0%
37442 - Torvalla komradio	124	130	6	95,7%
Summa	4 218	53 038	48 820	8,0%

Helt färdigställda och aktiverade projekt, eller klara för aktivering efter årsskiftet är:

- 37402 Svartbäcken utegym staket
- 37420 Rengöringsaggregat konstgräsplaner
- 37439 Brandbergens IP läktare. Stolar har köpts in, inköp av läktarställning föreslår förvaltningen göra under 2023 med omfördelade medel från andra färdigställda projekt.
- 37350 Söderbymalm/Ribby kortläsare
- 37483 Ribbyskolans idrottshall utrustning
- 37486 Torvalla simhall linvagnar

- 37435 Arbetsfordon Torvalla
- 37477 Torvalla IP fotbollsstaket
- 37234 Byte sprint-/ansatsbanor Torvalla
- 37444 Torvalla ishall 1 asbestsanering, projekt 37411 Torvalla breddning garageport har införlivats i detta projekt.
- 37470 Torvalla ishall 2 pausklockor
- 37485 Torvalla ishall 2 varmvattenberedare
- 37442 Torvalla komradio

Investeringar inom Idrott och friluftsliv fortsätter i nästa tabell.

Tabell 5a(ii): Utfall och budget för Idrott och friluftsliv, perioden januari – december 2022

Projekt, tkr	Utfall jan - dec 2022	Budget helår 2022	Avvikelse	Utfall i % av budget helår
37455 - Torvalla IP personalskåp	30	50	20	59,1%
37456 - Torvalla IP förvaringsskåp	26	40	14	64,8%
37457 - Torvalla IP farthinder	54	50	-4	108,1%
37458 - Torvalla IP belysning	0	50	50	0,0%
37341 - Byte konstgräs Jordbro IP	1 839	3 200	1 361	57,5%
37447 - Västerhaninge konstgräsplan, 11-spel	11	6 000	5 989	0,2%
37363 - Hanveden belysningsarmatur	306	1 064	758	28,8%
37380 - Hanveden ishall ny läktare	23	104	81	22,4%
37412 - Hanvedens ishall luftsluss	36	250	214	14,2%
37317 - Hanvedens ishall målning	313	348	35	90,0%
37482 - Hanvedens ishall kylkompressor	322	290	-32	111,1%
37410 - Upprustning av badplatser	41	0	-41	-
37459 - Höglundabadet rännor	517	525	8	98,5%
37408 - Rudan motorik/äventyrsbana	621	1 482	861	41,9%
37415 - Rudan utegym renovering	64	120	56	53,1%
37424 - Rudan stolpar 2,5 km spår	1 850	2 000	150	92,5%
37434 - Fordon Rudan	600	500	-100	120,0%
37460 - Rudan personalrum möbler	0	25	25	0,0%
37478 - Rudan kallgarage armaturer	76	100	24	76,0%
37422 - LF Syd verktyg	-19	0	19	-
37342 - Utbyte av maskiner	1 403	1 909	506	73,5%
37448 - Utbyte av maskiner 2022	141	2 500	2 359	5,7%
37406 - Spontanyta 2021	665	1 273	608	52,2%
37450 - Spontanyta 2022	678	1 000	322	67,8%
Restpost Idrott & friluftsliv	0	63	63	0,0%
Summa	9 598	22 943	13 345	41,8%
Total investeringar Idrott & friluftsliv	13 816	75 981	62 165	18,2%

Följande projekt är färdiga för aktivering eller redan aktiverade:

- 37455 Torvalla IP personalskåp
- 37456 Torvalla IP förvaringsskåp
- 37457 Torvalla IP farthinder
- 37380 Hanveden ishall ny läktare
- 37317 Hanveden ishall målning
- 37482 Hanveden ishall kylkompressor
- 37459 Höglundabadet rännor
- 37408 Rudan motorik/äventyrssbana
- 37415 Rudan utegym renovering
- 37424 Rudan stolpar 2,5 km spår
- 37478 Rudan kallgarage armaturer
- 37422 LF Syd verktyg

Projekt 37341 Byte konstgräs Jordbro IP är genomfört, men en sista faktura på under 0,1 mnkr inväntas i början på 2023 innan aktivering i anläggningsregistret kan ske. Merparten av avvikelsen på 1,4 mnkr kommer inte behövas nästa år, utan ingår i en föreslagen omfördelning av överföringsmedel till läktare i avsnittet om resultatöverföring. Bytet av konstgräsmatta på Jordbro IP kostade mindre än budgeterat på grund av förmånligt ADDA-avtal via Sveriges kommuner och regioner vid byte, den befintliga padden behövde inte bytas och den utbytta mattan är sandfylld i stället för fylld med gummigranulat.

Projekten avseende utbyte av maskiner och spontanyta är delvis klara. Alla fyra projekt avser fler maskiner och ytor, där varje maskin och yta blir en separat anläggningstillgång i anläggningsregistret.

Projekt 37460 Rudan personalrum möbler är genomfört med driftmedel och projektkoden kommer att avslutas.

Avdelningens totala förbrukning är 13,8 mnkr, motsvarande 18,2 procent av den tilldelade budgeten. Sista tabellen innehåller utfall och budget för Ung fritid och Verksamhetsstöd.

Tabell 5b: Utfall och budget för Ung fritid och övrigt, perioden januari – december 2022

Projekt, tkr	Utfall jan -	Budget	Avvikelse	Utfall i % av
	dec 2022	helår 2022		budget helår
37361 - Brandbergsgården e-sportrum	6	37	31	17,0%
37461 - Brandbergsgården soffa 2022	44	40	-4	111,1%
37366 - Eken möbler ute	0	36	36	0,0%
37462 - Eken möbler inne 2022	67	65	-2	103,8%
37463 - Eken ombyggnad cafédisk	30	140	110	21,1%
37464 - Eken bioduk	0	25	25	0,0%
37395 - Lilleken lokalanpassning 2022	0	60	60	0,0%
37465 - Tu/Åby utomhusmiljö 2022	0	60	60	0,0%
37375 - Åbygården tillgänglighetsanpassning	0	1 000	1 000	0,0%
37359 - Trainstation lokalanpassning/utrustning	924	900	-24	102,7%
37419 - Fritidsgårdar digitalisering 2021	40	164	124	24,1%
37466 - Elektroniska lås 2022	259	250	-9	103,7%
Restpost Ung fritid	0	76	76	0
37426 - Visma avtalssystem	106	110	4	96,5%
37488 - Kommunhuset plan 5 möbler 2022	0	50	50	0,0%
Restpost Verksamhetsstöd	0	72	72	0,0%
37268 - Lokalprogram utbyggnad kulturhus	-53	0	53	-
Summa invest Ung fritid och V-hetsstöd	1 424	3 085	1 661	46,2%
Total investeringar IFN	15 240	79 066	63 826	19,3%

Redan aktiverade eller klara för aktivering är:

- 37461 Brandbergsgården soffa
- 37462 Eken möbler inne
- 37359 Trainstation lokalanpassning/utrustning
- 37466 Elektroniska lås
- 37426 Visma avtalssystem

Projekt 37464 Eken bioduk är anskaffad, men till för låg kostnad för att räknas som en investering. Bokförda poster är ombokade till driftresultatet. Även anskaffningar i projekt 37465 Tungelsta/Åby utomhusmiljö är bokade på driftresultatet och investeringsprojektet kommer avslutas utan aktivering i anläggningsregistret.

Projekt 37375 Åbygården tillgänglighetsanpassning kommer att genomföras med särskilda medel tilldelade av kommunfullmäktige till Tornberget i reviderad Mål och budget 2023 - 2024. Investeringsbudgeten i idrotts- och fritidsnämnden kan därför återlämnas till kommunfullmäktige.

Den sista posten i tabellen med projektnummer 37268 Lokalprogram utbyggnad kulturhus är en kvarleva från kultur- och fritidsnämnden, före år 2018. 2018 flyttade projektet till kultur- och demokratinämnden, men vissa utgifter hade redan bokförts på en ansvarskod som blev kvar i idrotts- och fritidsnämnden. I december 2022 har alla bokade poster på projektet bokats bort eftersom utbyggnaden inte kommer genomföras och därmed inte kan aktiveras som en anläggningstillgång. Vändning av uppbokade poster sker lämpligast på samma kostnadsställe som de en gång bokades på, vilket resulterar i en post med omvänt tecken i idrotts- och fritidsnämndens investeringstabell. Den positiva avvikelser som detta orsakar ingår i det belopp som nämnden inte kommer begära överföring av.

Sammanfattningsvis kan 52,2 mnkr av överskottet förklaras av investeringsprojekt som kräver omfattande planering, ibland nya detaljplaner och uppgår till relativt stora belopp, såsom elitsatsningen och ispistbytet på Torvalla IP, anläggning av ny konstgräsplan i Vega och ny konstgräsplan i Västerhaninge. 3,8 mnkr förklaras av utbyte av maskiner och anläggning av ytor för självorganiserad spontanidrott som kräver förberedelser, upphandling och ibland även medborgardialoger. Cirka 2,4 mnkr beror på att projekt genomförts till lägre kostnad än budgeterat för byte av konstgräs på Jordbro IP och flera projekt på Rudans friluftsområde. Detta är inte de enda färdigställda projekten som avviker från budget, men ska alla nämnas blir det ingen sammanfattning. Den sista sammanfattande posten är tillgänglighetsanpassning av Åbygården på 1,0 mnkr, som ska återlämnas till kommunfullmäktige och genomföras med investeringsmedel tilldelade Tornberget i stället. Ovan nämnda poster summerar till 59,4 mnkr och då har 93,0 procent av det totala överskottet fått sin förklaring.

Resultatöverföring investeringsprojekt

Nämndens totala investeringsförbrukning är 15,2 mnkr, vilket motsvarar 19,3 procent av helårsbudgeten på 79,1 mnkr. Investeringsöverskottet uppgår till 63,8 mnkr och förvaltningen föreslår att återlämna 2,0 mnkr som dels avser utspridda genomförda investeringar som kostat mindre än budgeterat, dels medel för tillgänglighetsanpassning av Åbygården, som kommer genomföras i Tornbergets regi. Av begärd överföring på 61,8 mnkr till 2023 års investeringsbudget föreslår förvaltningen omfördelning av 2,3 mnkr, varav 1,3 mnkr till nya åskådarläktare och 1,0 mnkr för att ytterligare förstärka nya investeringsbudgeten för utveckling av Rudan-området, som kommunfullmäktige tilldelat medel för i Mål och budget 2023 – 2024.

Detta sammanfattas i nedanstående tabell:

<i>tkr</i>	Belopp
Överskott 2022	63 826
Återlämna	-2 026
Överföra till 2023	61 800
Omfördela	2 300
Läktare nytt projekt	1 300
Rudan utveckling 2023	1 000

Förvaltningen föreslår också att i 2023 års investeringsbudget slå ihop projekt 37414 Byte konstgräs Torvalla IP på 3,2 mnkr och 37446 Torvalla IP elitfotboll på 14,5 mnkr till ett och samma investeringsprojekt under rubriceringen ”Torvalla IP utveckling” och en budget på 17,7 mnkr. Med gemensam ram skapas förutsättningar att såväl genomföra de ursprungliga insatserna som direkt anslutande åtgärder. Exempelvis förbättrad belysning och i samband med konstgräsbytet se över möjligheterna att tillföra en läktare anpassad till de serienivåer som idag spelar seriespel på konstgräs 3. Läktarkapaciteten planeras sen kunna skalas upp om serienivåerna så kräver. Utöver direkta åtgärder kring planen behöver insatser göras kring entréer för ökad trygghet, trivsel och säkerhet, vilket en genomförd trygghetsrond har uppmärksammat. I arbetet med att ta fram utvecklingsplaner för Torvalla IP ingår också att undersöka hur befintliga gräsytor på olika sätt kan förbättras för att skapa bättre förutsättningar för träningsverksamhet inom idrottsplatsen, något som skulle förbättra möjligheterna för barn- och ungdomsverksamheten. Samtliga åtgärder kommer att diskuteras i dialog med berörda föreningar.

Investeringsprojekt som genomförs av Tornberget

Pågående projekt i nya byggnader genomförs och redovisas separat av Tornberget.

Tabell 5c: Prognos och budget för Tornbergets investeringar

Investeringsobjekt, tkr	Prognos totalt	Budget
Vega skola och aktivitetshus	457 900	470 000
Simhall i Västerhaninge	0	352 200
Summa	457 900	822 200

Produktion av Vega skola och aktivitetshus pågår enligt tidplan. Inflyttning är planerad till sommaren 2023. Placering av simhallen i Västerhaninge har ännu inte fastställts och utredningen fortsätter.

Anläggningar i balansräkningen

Även om några investeringsprojekt färdigställts och aktiverats i anläggningsregistret sedan delårsbokslutet, har totala bokförda värden sjunkit på grund av planenliga avskrivningar.

Tabell 6: Anläggningar i balansräkningen tertialvis fr o m den 31 augusti 2021 t o m den 31 december 2022

tkr	Bokfört värde 31 dec 2022	Bokfört värde 31 aug 2022	Bokfört värde 30 apr 2022	Bokfört värde 31 dec 2021	Bokfört värde 31 aug 2021
Konstgräsplaner	23 666	24 912	26 179	27 618	29 244
Maskiner och inventarier	15 034	14 961	15 722	14 459	12 518
IT-system/utrustning	478	502	492	216	279
Övriga anläggningar	71 951	72 531	73 573	71 700	71 905
Summa	111 129	112 906	115 967	113 993	113 946

Bland ”övriga anläggningar” utgör Torvalla omklädningsrum, Tungelsta ridhus och Skutans gård nästan hälften tillsammans. Andra större anläggningar är Torvalla IP löparbana på 2,6 mnkr, Haningevallens omklädningsrum på 2,3 mnkr och utkikstornet på Tornberget på 2,1 mnkr.

Vid första tertialbokslutet för 2023 kommer anläggningstillgångarna slås ihop med kultur- och demokratinämndens anläggningar som uppgår till drygt 20 mnkr per den 31 december 2022.

Uppföljning av internkontroll

Definition av internkontroll

En god intern kontroll kännetecknas av att verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv, att informationen om verksamheten och den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig, att regler och riktlinjer följs samt att möjliga risker ringas in, bedöms och förebyggs. En övergripande riskanalys ligger till grund för vilka kommungemensamma kontroller som ska ingå i internkontrollplanerna. Utöver det har varje nämnd gjort en riskanalys för sitt ansvarsområde och kompletterat med egna kontroller som ska göras enligt nämndens internkontrollplan.

Resultatet för internkontrollen 2022

För de fyra kommunövergripande kontrollmomenten är det två som kräver ytterligare insatser under 2023. För de nämndspecifika nio kontrollerna är åtta kontrollmoment tillfredsställande för helåret, även om avvikelser fanns vid tertial 2. Detta gäller hantering av fakturor för representation, kurser och konferenser.

Uppföljning av kommungemensamma kontrollmoment

Risk 1. Personuppgiftsbehandling enligt GDPR.

Kontroll om behandling av personuppgifter sker enligt riktlinjer. Frågeställningar: sker konsekvensanalys? Hanteras känsliga personuppgifter i extern kommunikation? Hur är säkerheten för system där känsliga personuppgifter förvaras?

Resultat: Stickproven på efterlevnad av riktlinjerna visar inga avvikelser. Under året har inga konsekvensanalyser genomförts. I de fall där personuppgifter förekommer gör nämnden en avvägning om det behövs. Nämnden hanterar inte känsliga eller integritetskänsliga personuppgifter i sina system utan endast personnummer. Nämnden har ingen extern kommunikation innehållande personuppgifter. Handläggare utbildas för att ha god kännedom om hantering av personuppgifter och det finns rutiner och kontroll för behörigheter till systemen.

Risk 2. Otillåten påverkan – Felaktiga eller lagvidriga beslut som fattas av tjänstepersoner efter påtryckning eller hot från utomstående aktör.

Kontroll om det finns fungerande arbetssätt för att förhindra och upptäcka otillåten påverkan. Kommunen har styrdokument som beskriver hur man ska agera och hantera uppkomna händelser. Metoden för kontrollen var att kontrollera inrapporterade händelser i kommunens incidensrapporteringssystem (KIA) samt genomföra intervjuer med verksamheterna.

Resultat: Kontrollen visar att kontrollmomentet inte fångar det aktuella området på ett tillfredsställande sätt. Risken kvarstår därför i den kommunövergripande internkontrollplanen för 2023 och nya kontrollmoment införs.

Risk 3. Tillämpning av barnkonventionen – Prövning av barn/barnets bästa inför åtgärder och beslut som rör barn.

Kontroll om det sker prövning av barn/barnets bästa inför åtgärder och beslut som rör barn, i enlighet med kommunens strategi för att stärka barns rättigheter i Haninge kommun?

Hur pass omfattande en prövning ska vara beror på vad frågan handlar om. Vad som bedöms vara bäst för ett barn eller olika grupper av barn ska redovisas i beslutsunderlag och barns åsikter och rättigheter ska beaktas. Om barns/barnets bästa inte kan tillgodoses för att andra aspekter väger tyngre, ska detta motiveras och kompensatoriska åtgärder övervägas.

Resultat: kontrollen har genomförts genom att granska samtliga ärenden till nämnd under perioden januari till november 2022. Inga avvikelser kunde hittas för nämnden, men däremot i kommunen som helhet. Den övergripande granskningen i kommunen visar att det är en utmaning för stora organisationer att säkerställa kunskapen hos alla handläggare.

Risk 4. Direktupphandlingar och inköp enligt ramavtal.

Kontroll om direktupphandlingar sker enligt gällande lagstiftning och riktlinjer och om ramavtal följs vid inköp.

Resultat: kontrollen har genomförts via tio stickprov på inköp som skett utanför ramavtal perioden januari - september 2022, och där beloppsnivån för köp från aktuell leverantör totalt överstigit 100 tkr. Två enkäter skickades ut - en enkät skickades till chefer för de enheter som gjort respektive inköp, samt en enkät med allmänna frågor om hur organisationen använder sig av befintliga ramavtal.

Kontrollen visade att nämnden i stor utsträckning genomför direktupphandlingar enligt rutin. I de fall där avsteg gjorts beror det bland annat på att leverantören haft avtal med kommunen sedan tidigare eller att man använt sig av avtal som kommunen kan nyttja via Sveriges kommuner och regioner. En brist är dokumentationen och utbildningsinsatser kommer därför att ske under 2023.

Uppföljning av nämndens kontrollmoment**Risk 1. Delegationsordningen**

Nämnden har kontrollerat att beslut fattas korrekt enligt nämndens delegationsordning och att besluten anmäls till nämnden. Genomlysning av samtliga beslut inom två olika ärendetyper.

Genomgången visar att samtliga beslut har fattats av rätt delegat och att samtliga beslut anmälts till nämnd.

Risk 2. Fakturahantering

Kontroll av rätt attestant görs gemensamt för hela kultur- och fritidsförvaltningen. Stickprovet omfattar femton externa fakturor i kommunens fakturasystem Proceedo, varav tre från First Card/Nordea Bank AB, tre i var och en av avdelningarna Idrott och friluftsliv, Ung fritid och Kultur & bibliotek, samt tre på central förvaltningsnivå. Stickprov görs även av manuella utbetalningar via utanordning på fem verifikationer över hela förvaltningen. Kontrollen omfattar

perioden augusti - november 2022 och utfallet gav att samtliga undersökta fakturor är korrekt attesterade.

Risk 3. Fakturering enligt gällande taxor och nyttjande av lokaler

Nämnden kontrollerar att den som bokar en lokal till en viss taxa också är den som har rätt att nyttja lokalen till den taxan. Kontroll av att bokad lokal nyttjas samt kontroll av att fakturering görs enligt gällande taxor. Kontrollen avser perioden augusti – december 2022 och utfallet för samtliga stickprov visar att rätt hyresgäst nyttjat anläggningen samt att erforderlig taxa blivit debiterad.

Risk 4. Rutin för redovisning i bidragsreglemente

Nämnden har genomfört stickprovskontroll för efterlevnad av rutin för redovisning enligt bidragsreglementet. Rutinen finns för att följa upp om syftet med bidraget är uppfyllt.

I utskickat beslut om tilldelat bidrag får föreningarna information om att bidraget ska redovisas senast 3 månader efter avslutad aktivitet. Ansökningar beviljas löpande under året vilket ger att även redovisning av underlag inkommer och hanteras löpande. Vid kontroll av redovisning granskas att bidraget gått till ansökt aktivitet och att rätt målgrupp tagit del av aktiviteten. Kontrollen avser perioden januari – november 2022 och utfallet av granskningen visar att rutinen efterlevs.

Risk 5. Uppföljning av partnerskapsavtal i enlighet med bidragsreglementet

Kontroll av att förvaltningen följer upp nämndens partnerskapsavtal i enlighet med bidragsreglementet. Kontrollen avser perioden januari – december 2022 och utfallet av granskningen visar att rutinen efterlevs.

Risk 6. Registerutdrag ur belastningsregistret vid nyanställning

Vid anställningar till alla yttre verksamheter inom kultur- och fritidsförvaltningen begär nämnden alltid ett utdrag ur belastningsregistret enligt lag (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn.

Under 2022 har samtliga anställningar granskats och resultatet visar att rutinen har följts vid samtliga anställningar.

Risk 7. Registrering av inventarier

Kontroll av att upprättade och aktuella inventeringslistor finns enligt rutin för registrering och stödmärkning av inventarier.

Nämndens kontroll visar att samtliga verksamheter som innehar inventarier som ska förtecknas enligt rutinen har upprättade register där inventarierna finns förtecknade.

Risk 8. Representation, kurser och konferenser

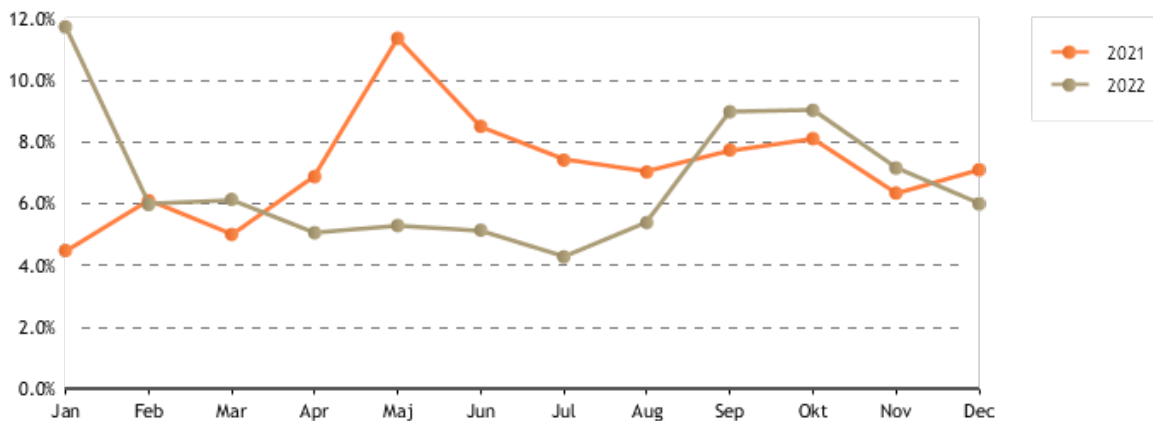
Kontroll av att gällande regelverk tillämpas vid representation, kurser, konferenser och resor. Nämndens kontroll visar att brister (syfte och deltagarlistor saknas, inköp har gjorts utanför upphandlat avtal och felaktigt momsavdrag) fanns vid rapporten för tertiäl 2. Vid kontrollen för helåret framkom inga brister.

Risk 9. Korthantering

Kontroll av att interna styrdokument följs. Att det finns bifogade kvitton och underlag. Att rätt moms är avdragen och att inköp görs på rätt sätt. Kommunstyrelsen har ändrat rutinerna och kontrollerar samtliga registrerade kortköp. Detta innebär att kontroll görs löpande och eventuella brister i redovisningen rättas upp direkt.

Personaluppföljning

Tabell 7. Ackumulerad sjukfrånvaro per månad, jämförelse 2021 och 2022

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2021	4,5%	6,1%	5,0%	6,9%	11,3%	8,5%	7,4%	7,0%	7,7%	8,1%	6,3%	7,1%
2022	11,7%	6,0%	6,1%	5,0%	5,3%	5,1%	4,3%	5,4%	9,0%	9,0%	7,1%	6,0%

Tabell 8. Sjukfrånvaro jämförelser 2021 och 2022

	2021	2022
Total sjukfrånvaro % ackumulerat	7,2%	6,7%
Sjukfrånvaro %, under 60 dagar ackumulerat	48,8%	63,6%
Sjukfrånvaro %, 60 dagar eller fler ackumulerat	51,2%	36,4%
Total sjukfrånvaro i %, kvinnor	10,8%	9,1%
Total sjukfrånvaro i %, män	5,1%	5,3%
Total sjukfrånvaro i %, under 30 år	5,8%	8,5%
Total sjukfrånvaro i %, 30–49 år	7,5%	6,6%
Total sjukfrånvaro i %, 50 år och uppåt	7,1%	5,9%

Kommentar

Idrott- och fritidsnämnden visar en lägre ackumulerad total sjukfrånvaro 2022 jämfört med året innan. Trots att det sker en förbättring visar årets resultat en högre sjukfrånvaro än kommunens målvärde på 6,5 procent.

Sett över året skedde den största ökningen av sjukfrånvaron i januari samt i september och oktober. I januari uppmättes årets högsta värde, vilket överensstämmer med resultatet för kommunen som helhet.

Rad två och tre i tabell 8 visar hur den totala sjukfrånvaron procentuellt fördelar sig mellan korttidsfrånvaro (mindre än 60 dagar) och långtidsfrånvaro (60 dagar eller fler). Nedbrutet på kort- och långtidssjukfrånvaro är korttidssjukfrånvaron något högre 2022 än 2021. Ökningen är 13,8 procentenheter, vilket är en återgång till 2020 års värden. Det beror troligen på den accelererande pandemin under första tertialen 2022 samt att det i samband med skolstarten hösten 2022 var en ökad total frånvaro i hela kommunen.

Under 2022 skedde inga större förändringar när det gäller kvinnors och mäns sjukfrånvaro. Trenden att männens frånvaro ökar håller i sig för tredje året i rad. Sjukfrånvaron ökade i de yngre åldrarna (medarbetare upp till 30 år) medan sjukfrånvaron i övriga åldersgrupper minskade.

Kvalitetsberättelse

Kultur- och fritidsförvaltningen arbetar kontinuerligt med att förbättra verksamheten för att utbudet ska vara målgruppsanpassat och hålla en god kvalitet. Kommunen har definierat fyra kvalitetskriterier som ska vara vägledande och genomsyra verksamheten. Dessa är bemötande, inflytande, trygghet och tillgänglighet. I kvalitetsberättelsen för 2022 väljer förvaltningen att exemplifiera hur kvalitetskriterierna har genomsyrat arbetsprocessen för Vega skola och aktivitetshus. Det är ett unikt och nytänkande projekt på så sätt att det spänner sig över flera verksamhetsområden och samlar dem under samma tak. I projektarbetet finns det även goda exempel på hur kraftfullt kvalitetsverktyget dialoger är för att skapa inflytande vid planering och genomförande av ett stort projekt.

Utvecklingen av Vega stadsdel

Som en del i Haninges tillväxtresa formas Vega stadsdel för drygt 10 000 invånare. Vega är populärt bland barnfamiljer och för Vegas unga invånare pågår byggnationen av en skola och aktivitetshus mitt i centrala Vega. I augusti 2023 invigs aktivitetshuset som kommer att innehålla skolverksamhet, ett kombinerat skol- och folkbibliotek, kulturskola och kulturrum, en öppen fritidsverksamhet, idrottshall, rörelserum och ett antal mötes- och studierum. Flera aktörer kommer att samspela i huset och skapa förutsättningar för ett mångfacetterat utbud av kultur, idrott och annan kreativ verksamhet.

Det som är unikt med Vega skola och aktivitetshus är att kultur- och fritidsförvaltningen kan arbeta sömlöst med utbildningsförvaltningen för att erbjuda ett utbud med fokus på lärande, utveckling och ett aktivt fritidsliv. Det blir en levande mötesplats, inte bara under skoltid utan även på kvällar och helger. Aktivitetshuset svarar mot tidigare önskemål från Haninges unga om att de vill att fritidsaktiviteter erbjuds i närheten av där de bor eller i närheten av den skola de går i. Det kommer att ge ett mervärde till Haninges barn och unga när allt finns samlat i en och samma byggnad.

Inflytande

För att skapa inflytandet och delaktigheten i planeringsprocessen har förvaltningen valt att arbeta med dialoger och enkäter riktade till Haninges invånare och föreningar. Under Haningedagen genomfördes en undersökning där syftet var att lyssna in vad invånarna och föreningslivet i Haninge anser att Vega skulle kunna bidra med som plats i kommunen. Frågeunderlaget hade anpassats utifrån målgrupperna barn och unga, vuxna och föreningsliv. I en annan undersökning genomfördes dialoger med barn och unga från olika delar av kommunen. Temat för dialogerna var: När barnen själva får välja – vad gör barn och unga i Haninge trygga och inspirerade? Dialogerna skedde i form av öppna workshops och slutna fokusgrupper med barn och unga i åldrarna 2–18 år. Syftet var att dra lärdomar att använda som utgångspunkt och inspiration i det fortsatta arbetet med Vega skola och aktivitetshus. Det som framkom i dialogerna var att barn och unga har olika behov som skiljer sig mellan åldersgrupperna. De äldre ungdomarna har större betygsoro och efterfrågar möjlighet till avkoppling och studieplatser. Mellanstadie- och

högstadiet barn vill befinna sig på platser med roliga aktiviteter men där det även finns trygga vuxna. De yngre barnen efterfrågar platser där de tillåts att leka och får vara kreativa. Genom samtliga dialoger har det framkommit många intressanta förslag som tas tillvara i det fortsatta planeringsarbetet.

Lokalerna i aktivitetshuset ska vara tillgängliga och kunna nyttjas av Haninges föreningsliv. De är därmed en viktig målgrupp för att skapa ett rikt och varierat utbud. Dialoger har genomförts med både kultur- och idrottsföreningar och föreningslivet ställer sig positiva till att det kommer att finnas goda möjligheter till lokaler för kultur- och idrottsaktiviteter och för olika typer av möten i Vega.

Tillgänglighet

FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning trädde i kraft 2009 i Sverige. Vi har därmed förbundit oss att främja, skydda och säkerställa rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Konventionen handlar om att undanröja de hinder som finns i samhället för att rättigheterna ska gälla fullt ut även för personer med funktionsnedsättning. Det är viktigt att bibliotek, kulturhus och andra mötesplatser är utformade så att personer med funktionsnedsättning kan delta i de aktiviteter som bedrivs där på lika villkor som alla andra. Vid bygget av Vega skola och aktivitetshus har det varit viktigt att tillgänglighetsanpassa för elever och besökare med både fysiska och psykiska funktionsnedsättningar. I Vega skola och aktivitetshus kommer det att finnas en grundsärskola och därför är tillgänglighetsaspekten extra central så att alla elever har möjlighet att röra sig fritt i huset. Ett stort arbete läggs just nu på skyltar och orienteringstavlor för att underlätta så att alla hittar rätt i huset.

Trygghet

Målet är att huset ska bli en samlingspunkt i lokalsamhället. Här möts skola, samhälle, kultur, idrott, ung och gammal. Mångfalden i utbudet ger en mångfald av människor. När huset öppnar kommer både bemötande och trygghet att vara i fokus. Huset är fördelat på tre våningar och har en total yta på 12 000 kvm. Det kommer bli ett naturligt flöde av människor som rör sig i huset och bidrar till att skapa trygghet. En viktig del av projektet har varit att hitta lösningar på hur huset kan hållas öppet och samtidigt låst i de delar som inte är bemannade under alla timmar som huset håller öppet. Det kommer att finnas personal i huset under både dag- och kvällstid och ambitionen är att också kafét i entrén håller öppet under kvällar och helger så att det alltid finns personal som möter dem som besöker huset.

Förvaltningarnas uppdrag fortsätter 2023 både för verksamheternas enskilda och gemensamma planering inför invigningen och uppstarten av Vega skola och aktivitetshus. Nästa steg blir att arbeta mer fokuserat med bemötande- och trygghetsfrågor när personalen som kommer att arbeta i huset väl finns på plats.